

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2023/22 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2025/57

Karar Tarihi : 22/7/2025

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Demokratik Sol Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi içtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FIDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımlarıyla 7/3/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Demokratik Sol Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Demokratik Sol Partinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2022 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2022 yılı gelirleri toplamı 1.556.884,66 TL, yıl sonundaki borçları toplamı 578.163,89 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı 207.472,38 TL, geçen yıldan devreden öz varlıkları toplamı 2.326.955,20 TL olmak üzere gelir genel toplamının 4.669.476,13 TL, giderleri toplamı 1.497.760,45 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamı 407.461,81 TL, yıl sonundaki alacakları toplamı 483.043,67 TL, bina, taşıt ve demirbaş tutarı toplamı 2.281.210,20 TL olmak üzere gider genel toplamının 4.669.476,13 TL olduğu anlaşılmıştır.

5. Partinin 2022 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2022 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 935.930,16 TL olup bu tutarın 31.183,12 TL'si bağışlardan, 104.861,12 TL'si üye yıllık aidatından, 6.337,58 TL'si faiz ve nemalandırma gelirinden, 793.548,34 TL'si seçim adaylık gelirinden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin geçen yıldan devreden nakit toplamı 205.888,62 TL, geçen yıldan devreden diğer öz varlıklar toplamı 2.326.955,20 TL ve yıl sonundaki borçlar toplamı 556.759 TL olarak görülmüştür.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin il örgütlerinin gelirleri toplamı 620.954,50 TL olup bu tutarın 19.610 TL'si giriş aidatlarından, 71.180 TL'si yıllık aidatlardan, 438.437,35 TL'si bağışlardan, 7.690 TL'si yardımlardan, 83.117,15 TL'si faaliyet gelirlerinden ve 920 TL'si yayın gelirlerinden oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin geçen yıldan devreden nakit tutarı 1.583,76 TL, yıl sonundaki borçlar toplamı ise 21.404,89 TL olarak görülmüştür.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 855.174 TL olup bu tutarın 370.516 TL'si personel giderlerinden, 48.741,87 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 5.589,34 TL'si büro giderlerinden 22.998,78 TL'si haberleşme giderlerinden, 29.795,34 TL'si seyahat giderlerinden, 81.229,73 TL'si bakım ve onarım giderinden, 124.792,21 TL'si ısınma giderlerinden, 36.836,06 TL'si vergi ve sigorta giderlerinden, 18.000 TL'si örgüte yardım giderinden, 54.102,50 TL'si akaryakıt giderlerinden, 31.209,12 TL'si basın ve yayın giderlerinden, 8.005,11 TL'si afiş baskı giderlerinden, 406,44 TL'si seçim tanıtım giderlerinden, 22.951,50 TL'si ise diğer giderlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit tutarı 407.461,81 TL, yıl sonundaki alacaklar toplamı 481.686,97 TL, bina, taşıt ve demirbaş tutarı toplamı 2.281.210,20 TL olarak görülmüştür.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin il örgütlerinin giderleri toplamı 642.586,45 TL olup bu tutarın 25.400 TL'si personel giderlerinden, 37.903,53 TL'si temsil, ağırlama giderlerinden, 97.249,35 TL'si büro giderlerinden, 22.997,44 TL'si haberleşme giderlerinden, 188.100 TL'si kira

giderlerinden, 81.741,17 TL'si seyahat giderlerinden, 4.920,00 TL'si taşıma giderlerinden, 9.986,80 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 46.372,89 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 15.000 TL'si demirbaş giderlerinden, 4.000 TL'si geçen yıldan kalan borç ödemelerinden, 66.965,83 TL'si akaryakıt giderlerinden, 8.750 TL'si basın yayın giderlerinden, 1.290 TL'si afiş baskı giderlerinden, 3.502,44 TL'si kurultay giderlerinden, 28.407 TL'si ise diğer giderlerden oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin yıl sonundaki alacak tutarı 1.356,70 TL olarak görülmüştür.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2022 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Demokratik Sol Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2022 yılı kesin hesabında gösterilen 1.556.884,66 TL gelir, 578.163,89 TL yıl sonundaki borçlar toplamı, 207.472,38 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı, 2.326.955,20 TL geçen yıldan devreden öz varlıklar toplamı olmak üzere 4.669.476,13 TL gelir genel toplamı ile 1.497.760,45 TL gider, 407.461,81 TL gelecek yıla devreden nakit toplamı, 483.043,67 TL yıl sonundaki alacaklar toplamı, 2.281.210,20 TL bina, taşıt ve demirbaş tutarı toplamı olmak üzere 4.669.476,13 TL gider genel toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 22/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI